

Grøn indkøbsstrategi for varekøb 202~~3-24~~4-25

Indledning

Frederikssund Kommune har i Indkøbspolitikken 2022-2026 og i Klimahandleplanen for 2020-2024 besluttet, at der skal arbejdes målrettet for, at kommunens indkøb skal være mere bæredygtige og medføre mindre udledning af CO₂ og andre skadelige klimagasser.

På den baggrund er denne grønne indkøbsstrategi for varekøb udarbejdet. Strategien skal fastsætte konkrete målsætninger eller rammer for projekter, der skal bidrage til et bedre klima og miljø.

Strategien gælder indtil videre til og med 202~~5~~4, men er tiltænkt som et dynamisk styringsværktøj, som årligt bliver opdateret med nye og/eller mere præcise målsætninger efterhånden som værktøjer, viden og klimapolitiker udvikler sig.

~~Strategien er godkendt af Klima, Natur og Energi samt af Økonomiudvalget henholdsvis 6. og 14. december 2022.~~

Overordnet~~de~~ strategi

Strategien er målrettet et ønske om at reducere de drivhusgasudledninger, som vores vareindkøb forårsager. Vi vil også gerne prioritere andre "grønne" hensyn, f.eks. hensyn til miljø og biodiversitet eller ønsket om økologiske fødevarer. Det er optimalt, når hensynene går hånd i hånd. Når de ikke gør det, vil vi i valget prioritere at begrænse klimaaftrykket.

Vi betragter indkøbets bæredygtighed i hele kæden fra produktion, logistikhåndtering, levering, anvendelse/forbrug og endelig til produktets efterliv. Vi skal ideelt se på alle disse elementer i kæden, når vi vurderer klimaaftryk.

Det er ofte vanskeligt præcist at beregne og følge op på klimamæssig effekt af vores forskellige indkøb. Vi bør fastsætte vores målsætninger, så vi reducerer der, hvor der er størst klimaaftryk pr. indkøbskrone. Desværre er værktøjer og data på området fortsat under udvikling, og derfor vil vi indtil mere specifikke styrings- og opfølgingsværktøjer er på plads prioritere at lave målsætninger, som er enkle og ikke kræver for store ressourcer til beregninger og administration.

Målsætninger

Det er et mål i Klimahandleplan 2020-2024, at der senest i 2022 er fastsat retningslinjer og målsætninger for bæredygtige varekøb. I denne indkøbsstrategi for 202~~34~~25 fokuseres på fastsættelse af målsætninger for følgende varegrupper:

- Fødevarer

- Forbrugsartikler
- Kontorartikler
- Belysning i kommunens bygninger
- Møbler

Fødevarer

Fødevarer er et indkøbsområde med et forholdsvist stort klimaaftryk pr. indkøbskrone, dette gælder i udpræget grad for kød- og mejeriprodukter.

Fødevarerindkøbene er i Frederikssund Kommune karakteriseret ved, at de indkøbes flere steder i organisationen og på forskellige aftaler. Der købes både fødevarer til den interne brug i administrationen og som ydelser til borgerne.

Nedenfor er det væsentligste årlige forbrug på diverse fagcentre løst estimeret:

Center	Område	Gns. årligt forbrug (mio. kr.)
Børn og Skole	Skoleområdet	2,2
	Fritidsklubber	1,2
	Daginstitutioner	0,6
Kultur	Willumsen, bibliotek og idrætsanlæg	0,2
Ejendomme og IT	Rådhuskantine	0,8
Voksenstøtte og ældre	Omsorgscentre	10,2
	Handicap og botilbud	2,0
	Beskæftigelses- og aktivitetstilbud	1,1
	Madservice til visiterede borgere	2,6

Forbruget foretages hos forskellige leverandører og på forskellige aftaler. Nedenfor er gennemsnitligt forbrug hos de væsentligste leverandører estimeret:

Leverandører	Beskrivelse	Est. årlige indkøb (mio. kr.)
Hørkram	Indkøb på SKI fødevareraftale.	6,0
Div. supermarkeder	Indkøb foretaget i lokale supermarkeder.	2,9
J.D.E	Indkøb foretaget på IN kafferammeaftale	0,7
Mad til Hver Dag	§ 60- selskaber, der leverer madservice til omsorgscentre og visiterede borgere	10,6
Det Danske Madhus	Leverandør af madservice til visiterede borgere	1,5

En oplagt måde at begrænse klimaaftrykket på fødevarerområdet vil være at begrænse madspild og ved at overgå til mindre klimabelastende fødevarer.

Der kan også fastsættes målsætninger for økologiandelen af fødevarerforbruget. Der er i dag ingen centralt fastsatte målsætninger for dette i kommunen.

Området er komplekst, og fælles målsætninger på området kan have betydning for ydelserne til borgerne. Der eksisterer ikke i dag en central, koordinerede funktion i relation til fødevarerindkøb, og målsætninger på området vil derfor i første omgang være procesorienteret.

Målsætning:

Der nedsættes en tværgående arbejdsgruppe med repræsentation af diverse relevante fagcentre under ledelse af Klima og Natur, Center for By og Landskab.

Arbejdsgruppen skal inden 1. halvår 2023~~4~~ komme med anbefalinger til følgende:

- **Særlige tiltag, der kan begrænse madspild.**
- **Retningslinjer for begrænsning af forbruget på af klimabelastende fødevarer, herunder særligt kød.**
- **Fastsættelse af krav til procentandelen af økologiske fødevarer, og de økonomiske konsekvenser af dette.**

Det skal i anbefalingerne indgå overvejelser om i hvilket omfang, der skal fastsættes ensartede retningslinjer på tværs af kommuneorganisationen.

Forbrugsartikler

Denne indkøbskategori har en forholdsvis høj klimabelastning pr. indkøbskrone. Det er også et område, som er kendetegnet ved, at der forholdsvist nemt kan laves grønne indkøbstiltag.

Ved forbrugsartikler forstås f.eks. rengøringsmidler, rengøringsudstyr, handsker, poser/sække, aftøringspapir, sæbe-/hygiejneprodukter, fødevareremballage og værnemidler. Disse indkøbes på en SKI-aftale (50.20).

Kommunen har et forbrug på ca. 3,0 mio. kr. om året på aftalen.

Et oplagt middel til at arbejde med grønne målsætninger vedr. forbrugsartikler er gennem miljømærkninger. Miljømærkninger, som f.eks. EU-blomsten og Svanemærket, giver garanti for at høje krav til varens miljøbelastning fra vugge-til-grav er opfyldt. Mærkningen vil have betydning for produktets klimapåvirkning, f.eks. gennem krav om genanvendelse og begrænsning af energi i produktionen, men også for miljø og sundhed gennem krav til begrænsning af skadelige kemikalier.

Det er en målsætning, at vores indkøb af forbrugsartikler i muligt omfang sker i form af miljømærkede produkter.

De økonomiske konsekvenser af målsætningen vil først kunne foretages, når der foreligger relevante konverteringstabeller fra SKI eller leverandøren. Beregningen forventes at kunne gennemføres senest 1. kvartal 2023, og det forudsættes, at der ikke sker en samlet fordyrelse på over 10%. I modsat fald vil målsætningen blive revideret.

Hygiejnehensyn vil kunne begrunde fortsat anvendelse af ikke-miljømærkede produkter. Målsætningen er i tråd med kravene til statslige indkøb¹.

Kontorartikler

Som det gælder for forbrugsartikler er klimabelastning pr. indkøbskrone for denne indkøbskategori forholdsvis stor. Her er et oplagt værktøj at stille krav til miljømærkning.

Ved kontorartikler forstås her produkter, der anvendes i kontormæssig sammenhæng (skriveredskaber, skrivebordstilbehør etc.) samt skoleartikler og kopipapir. Produkterne købes på SKIaftale (50.55).

Kommunen har et forbrug på ca. 1 mio. kr. om året på aftalen.

Det er en målsætning, at vores indkøb af kontorartikler sker i form af miljømærkede produkter, hvis det er muligt. i muligt omfang sker i form af miljømærkede produkter.

De økonomiske konsekvenser af målsætningen vurderes at medføre en fordyrelse på mellem 5 og 8 %.

Lyskilder

Lyskilder er en indkøbskategori, der har en mellemhøj klimabelastning pr. indkøbskrone. Det er samtidigt et område, hvor der kan gøres indsatser uden store økonomiske omkostninger.

Ved lyskilder forstås elektriske pærer og lysstofrør, der anvendes i kommunens bygninger. Lyskilder i vejbelysning er ikke omfattet, da disse er omfattet af selvstændig målsætning i klimahandleplanen.

Det er en målsætning, at der kun købes LED-lyskilder til kommunens bygninger fra de to bedste energiklasser i energimærkningen.

Ved udskiftning af lyskilde sker dette i dag typisk til en LED-lyskilde, ligesom armaturer der ikke kan anvende LED-lyskilder løbende udfases. Denne praksis ophøjes dermed til en formaliseret målsætning. Målsætningen forudsættes således ikke en fordyrelse.

Målsætningen er identisk med kravene til statslige indkøb.

Møbler

Møbler/inventar har en mellemhøj klimabelastning pr. indkøbskrone.

Møbler udleder en del CO₂ ved produktionen, men der er en generel tendens mod kortere levetider på disse produkter. Derfor skal der arbejdes på at sikre længere levetider på alle møbler, så nyindkøb kan begrænses.

¹ I h.t. regeringens strategi for grønne offentlige indkøb 2020 skal rengøringsmidler, tryksager og sæbe- og hygiejneprodukter købes miljømærkede.

Region Hovedstaden har etableret en digital genbrugsplatform, der giver mulighed for, at medarbejdere i stedet for at købe nye møbler kan bestille brugte møbler, der er rengjort og repareret efter behov.

Frederikssund Kommune er inviteret med til at deltage i ordningen hos Region Hovedstaden

Det er en målsætning at få afklaret, om Frederikssund skal deltage i Region Hovedstadens genbrugskoncept vedrørende møbler. Afklaringen skal som minimum afdække praktik, behovsdækning og økonomi.